

Et samarbeidsprosjekt mellom
Universitetet i Agder og
Kristiansand kommune

Fra problem til mulighet

**Rapport/Evaluering av anvendelsen av ekstra bevilgning til
forebygging av ungdomsvold**

Professor Aslaug Kristiansen, UiA

1. Lektor Hans Otto Ringereide, UiA

Plan for presentasjonen:

- Premisser for arbeidet
- Problemstilling, intensjoner og hensikt med rapporten
- Situasjonsbeskrivelse
- Metode og utvalg av informanter
- Innspill – korreksjoner – samtale
- Oppsummering

Premisser

- Samarbeidsprosjekt – på kommunens initiativ
- Faglig interessant som forskningsfelt: Leve- og oppvekstsvilkår for barn og unge
- Økonomisk spleiselag – sikre integritet
- Brei forståelse av mandatet – tiltak kan ikke vurderes isolert

Følgende tiltak har vært prioritert:

Vedtak i formannskapet 5. april 2017:

Ungdomslos 3 årig spleiselag med Buf-direktoratet	278.000,-
Miljøvert - Spleiselag med bransjen	200.000,-
KUP - Samarbeidsprosjekt om tiltak og KUP-ute	300.000,-
Tiltak etter trygghetsvandringen, forbedringstiltak	120.000,-
Forskningssamarbeid med UIA	100.000,-

Problemstilling:

- Kommunen ønsket å få bistand til å gjennomføre en evaluering knyttet til disponeringen av disse midlene
- Konsekvenser:
 - En kvalifisert vurdering krever innsikt i de problemene og i de utfordringene tiltakene er ment å skulle avhjelpe.
 - Innsikt i hvordan problemene med barn og unge i byen ble opplevd og beskrevet av ulike instanser i hjelpeapparatet og ikke minst av de unge selv.
 - Få en oversikt over hvilke alternativer som fantes for å kunne si noe om hvorvidt de valgte tiltakene ville være adekvate eller ikke og eventuelt foreslå endringer eller suppleringer av tiltak.
 - Vi valgte en bred tilnærming og gjennomførte en forholdsvis omfattende kartleggingsfase i prosjektet.
- Vårt ønske var å lage en rapport som kunne få praktisk betydning for kommunens videre arbeid

Situasjonsbeskrivelse – (jmf rapport til formannskapet januar 2017):

- Sårbare ungdom treffer hverandre på tvers av bydel
- Sliter psykisk, strever på skolen, ingenting fast på fritiden
- Sprenger grenser, vil ikke høre på foreldrene, venner betyr ALT
- Alkohol, og hasj, stjeling
- Samlingsted i Kvadraturen og i enkelte bydeler
- Foreldre strever med å ha kontroll og sette grenser
- En gruppe med gutter som dominerer negativt i Kvadraturen, Lund og Grim. Noen er norske, men flest fra andre land
- Denne gruppen ungdommer spiller på frykt, truer og utøver vold
- Andre ungdommer er redd dem, andre går sammen med dem
- Sterk kultur på å ikke sladre/ tyste

Hvem har vi snakket med?

- Det ble i alt gjennomført intervjuer av 25 informanter. Informantene representerer tre ulike forvaltningsnivåer, stat, fylke og kommune. 1 statlig, 2 fylke og resten kommune.
- Kriminalitetsforebyggende koordinator (samarbeidspartner)
- Ordføreren
- Oppvekstdirektøren
- Politistasjonssjefen, og leder forebyggende enhet
- Barnevernvakta
- LOS-koordinator
- Kriminalitetsforebyggende team
- KUP og KUP ute
- Miljøarbeider på biblioteket
- Oppfølgingstjenesten
- Blå Kors
- Fire ungdommer
- Miljøarbeider på Sandens
- Ungdomskoler: Karuss, Grim og Oddemarka og
- Videregående Tangen.
- I tillegg:
- Trygghetsvandring i nabolaget på Grim 17. oktober 2017 –
- Deltatt på seminaret: «Tilhørighet og trygg by – eksemplet Kristiansand» oktober 2017. «Tilhørighet og utenforskap v. Rose Olsen, radikaliseringskoordinator i Agder politidistrikt og Kjell Østby fra Stiftelsen FLEXid

Hva har vi snakket om?

Vi stilte alle aktørene følgende spørsmål:

1. Hvordan vil du/dere beskrive problemet som er oppstått?
 - a) Hvordan «ser» problemet ut fra ditt perspektiv, hva er kjernen i de utfordringene som har oppstått?
 - b) Har du/dere kontakt med den indre kjernen i det aktuelle ungdomsmiljøet? Er innsatsen mer i randsonen?
 - c) Er dette en gjengproblematikk?
2. Hva er kjennetegner den virksomheten som drives mer generelt? Mandat, sentrale mål og verdier mm.
3. Hvilke konkrete aktiviteter er det snakk om - og hvorfor?
4. Hvilke samarbeidspartnere har man?
5. Hva har vært resultat av innsatsen så langt?
6. Hvilke tiltak vil det være viktig å satse mer på?

Vår situasjonsforståelse:

Gjeng eller nettverk?

Private barnevernsinstitusjoner

Hva slags kriminelle handlinger begår de unge?

Forholdet til politiet

Rus og rusmidler

Kriminalitet sosiale medier og bussforbindelser

Lokalisering «nederst i Markens»

Vår vurdering av eksisterende tiltak:

- Massivt og stort hjelpeapparat i aksjon
- Stort og autentisk engasjement hos frontarbeiderne
- Offensiv og konstruktiv tilnærming til ungdomsmiljøet – f.eks politiet
- Ønsker å skape gode relasjoner til ungdommene
- Stor fokus på å beskjeftige ungdommene i ulike fritidsaktiviteter
- Enkelte tilløp til «oppdragertilnærming» til ungdommene
- Gode samarbeidsrelasjoner mellom hjelperne (man snakker godt om hverandre)
- Offensivt og støttende politisk miljø i Kristiansand kommune

Forslag til supplerende tiltak for de mest utsatte (rød gruppe):

- Behov for flere og mer spesifikke individuelle vedtak og tiltak
- Individualisert terapi
- Mentor-ordning
 - Forsterket oppfølging over døgnet
 - Korrigerende – oppdragende støtte
- Forsterkede fosterhjem
- Større kontroll og oppfølging fra barnevernsinstitusjonene- særlig vedr. enetiltak

Forslag til supplerende tiltak for gul og grønn gruppe:

- Utvidelse av sommerskoleordningen: F.eks. «Drengesakademiet» - «Anholdtprosjektet»
- Tidlig innsats som prinsipp
- Friksjonsrobuste relasjoner – vaghet over tid
- Skolerelaterte tiltak:
 - Åpne skoler etter «skoletid»
 - Flere fritidstilbud i nærmiljøet
 - Styrke lokal tilhørighet som element i undervisningen
 - Faglig oppdatering av lærerne og studenter under utdanning
 - «Look to Karuss»
- Høy grad av bevissthet i politiet omkring fremtoning og maktbruk
- Større fokus på å mobilisere minioritetsforeldre
 - Foreldrenettverk
 - Skole – foreldremøter – kjernegrupper

Forhold som bør vurderes:

- Mottaksskolen – Skaper den «Ghettofisering»?
- Politiet – Maktbruk og fremtoning
- Barnevernet – Responstid –tilgjengelighet for skolene
- PPT – Synlighet - fraværende
- Tilbudsstrukturen - Større bredde gjennom kulturelle tiltak
- Videreføre en systematisk evaluering av kommunens arbeid på dette området